

СКЛАДНІ СИНТАКСИЧНІ КОНСТРУКЦІЙ В АНГЛОМОВНИХ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ

У статті йде мова про складні синтаксичні конструкції в англійській мові та їх функції в англомовних поетичних текстах на основі поезій Мері Робінсон та Елізабет Бішоп. Паралельно описана проблема дослідження англомовних текстів у лінгвістичному контексті.

Ключові слова: синтаксичні конструкції, поетичний текст, образна основа, функції художніх прийомів.

The article deals with complex syntactic constructions in English and their functions in English-language poetic texts based on the poems of Mary Robinson and Elizabeth Bishop. In parallel, the problem of studying English-language texts in a linguistic context is described.

Key words: syntactic constructions, poetic text, figurative basis, functions of artistic devices.

Процесом творчості можна назвати не тільки саму творчість, а й процес її сприйняття. Читацьке сприйняття поезії відрізняється від інших о тим, що в читацькому сприйнятті читач повністю довіряє автору, який веде його своєю «останньою» авторською волею. Сама лінгвістика як наука вивчає реальний творчий процес, текстолог намагається звільнитися з-під гіпнозу «авторської волі».

Представники англомовної поезії внесли вагомий внесок у розвиток світової поезії ХХ-ХХІ століття. Якщо розглядати цей самий внесок з лінгвістичної точки зору, то ми можемо виокремити значне спрощення стилістики англомовної поезії порівняно з попередніми століттями[1, с.72].

Мета статті полягає у огляді англомовної поезії у лінгвістичному аспекті на матеріалі творчості Елізабет Бішоп та Мері Робінсон, а також дослідження специфіки їх поетичних творів.

Матеріалом дослідження стали поетичні збірки Елізабет Бішоп та Мері Робінсон, а також лінгвістичні праці І. Гальперіна, Д. Скребнева, Д. Ліча та сучасних О. Заболотської та К. Шиловой.

Слід зазначити, що у повоєнні роки збільшується інтерес до «спрощеної» поезії, тенденцію якої ми можемо спостерігати у поетичних творах США та Англії. У представників поетичного жанру виникає ідея змістити акцент зі складних речень, наповнених важкими конструкціями на живе звучання простої розмовної мови[1, с. 61].

Цим займалися переважно так звані «Самотні поети», представницею яких була Елізабет Бішоп. У своїх простих віршах, які майже не були ускладнені синтаксичними конструкціями, вона користується переважно фонетичними засобами виразності, які впливають не тільки на зовнішній вигляд та форму поетичного твору, а й на внутрішнє сприйняття поезії читачем.

Тобто на перший план виходить ідея передати суть твору – чим простіше, тим зрозуміліше. Саме це стало приводом до нашого дослідження і написання кваліфікаційної роботи.

Проблема полягає ще у тому, що хоч у вищезгаданих авторок є достатня кількість написаних біографій, та мало хто звертався до дослідження самої творчості поетес у лінгвістичному плані.

Ознайомившись з класифікаціями стилістичних засобів англійської мови І. Гальперіна та Д. Ліча [2, с. 84], можна зробити висновок, ці класифікації у лінгвістичному дискурсі досить анахронічні, якщо брати до уваги сучасні тенденції розвитку англомовної літератури.

Поети ХХ століття ставили собі за мету об'єднати людей для того, щоб навчити їх цінувати не матеріальні цінності, а знання та ідеї, отримані саме з літератури. Адже якщо у суспільстві сформована здатність цінувати загальноприйняті цінності, то поетичні тексти звучать з новою силою.

Новітній термін «англійська поезія» («English Poetry») включає в себе комплекс англійськомовних країн, що поєднали поетів з Канади, Австралії, Британії, США та Ірландії, які на період з ХХ століття стають літературно незалежними від загально прийнятих канонів[2, с. 99].

У поезії Елізабет Бішоп простежуються риси актуального тоді модернізму і незвичайний вплив психології людини. Це можна окремо спостерігати у рядках віршів «Риба» і «Мистецтво втрачати». Якщо розглядати не тільки оригінали творів, а й кілька художніх перекладів, то можна простежити за різним сприйняттям даних поезій перекладачами і лінгвістами. Особливо це простежується в перекладах на російську та українську мови[2, с. 35].

Символіка віршів змінюється у залежності від зміни синтаксичних конструкцій і ускладнень, якими насичує кожен переклад окремий автор. Жодну поезію, навіть яка просочилася простими фразами, неможливо трактувати однозначно. На це і розраховує свого часу Елізабет Бішоп, яка не посвячує свої вірші комусь окремо, а віддає їх «всім». У зв'язку з цим, можна взяти за основу її дві вищезгадані поезії і обговорити їх особливості не тільки в контексті психологічного сприйняття, але так само і в лінгвістичному аспекті.

Її вірші неможливо розбирати тільки по одній мові класифікації як в оригіналі, так і в перекладі. В цьому і є особливість поетики Елізабет Бішоп.

Таким чином першу строфу з поезії «One Art» - «*The art of losing isn't hard to master; so many things seem filled with the intent, to be lost that their loss is no disaster.*»[3, с. 58] можна трактувати в декількох варіантах, в залежності від цього і аналізувати синтаксичні конструкції: «*Навичка втрачати дається без труда; на світі багато ось-ось готове; пропажею стати, і це не біда*», звернувшись до іншого варіанту ми спостерігаємо зміну акценту: «*Забуття – як проста наука ця! Предмети зникають – ніби самі, І їх щезання це ще не загибель світу*».

Таким чином ми спостерігаємо за тенденцією передавати глибоку серйозну думку досить простими словесними конструкціями, а в залежності від особливостей індивідуального сприйняття, ще й по різному трактувати її. Саме це і стало особливим поетичним надбанням Елізабет Бішоп.

Мері Робінсон навпаки продовжувала тенденції своїх попередників та не відходила від старих канонів написання поезій. Їй було важливо чітко сформулювати думку, але заховати її досить глибоко у віршованих конструкціях. Вона зверталася частіше всього до форми сонету, наслідуючи поетичні надбання саме Вільяма Шекспіра і користувалася деякими конструкціями, подібними до митця[4, с. 15].

Отже спроби дати визначення такому складному явищу, як поетичний текст, реалізувалися не тільки вченими, а й самими поетами у період розвитку поетичного жанру.

Для того щоб визначити специфіку того чи іншого поетичного тексту лінгвісти звертали увагу на використання синтаксичних конструкцій та їх динаміку в текстах. Відповідно, функція синтаксичних конструкцій полягає в тому, щоб надати поетичному тексту яскраву авторську індивідуальність та насичити його своєрідними мовними формами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Берестнев Г. І. Самосвідомість особистості в аспекті мови // ВЯ, 2009. № 1. с. 60-84
2. Гальперін І. Р. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. Москва: Наука, 1981. 138 с.
3. Fortuny K. Elizabeth Bishop: the art of travel. Boulder: UP of Colorado, 2003.
4. Gristwood, Sarah. Bird of Paradise: The Colourful Career of the First Mrs Robinson. London: Bantam, 2007

Рекомендує до друку науковий керівник професор Белехова Л.І.